

ZŠ Protivanov
Školní 292
798 48 Protivanov
tel: 582399219
zspro@pvskoly.cz
www.zsprotivanov.cz

Školní preventivní strategie rizikového chování pro období 2016/2021

Strategie vychází z metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28.

Působení a práce v oblasti prevence rizikového chování probíhá ve spolupráci: metodik prevence rizikového chování – vedení školy – výchovný poradce – pedagogičtí pracovníci, přičemž nedílnou a důležitou součástí celého procesu prevence rizikového chování je spolupráce s rodiči – jejich informovanost prostřednictvím rodičovských schůzek a informační nástěnky.

Vedení školy a pedagogičtí pracovníci jsou informováni o probíhajících akcích v daném školním roce průběžně na pedagogických a informativních poradách, prostřednictvím informačních nástěnek. Metodik prevence rizikového chování je koordinátorem práce třídních učitelů a ostatních pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování na škole.

Cíle strategie prevence rizikového chování

Primární cílové skupiny

- **Žáci**
 - mladší školní věk
 - starší školní věk
- **Další cílové skupiny**
 - rodiče
 - pedagogičtí pracovníci

Definování hlavního cíle školní preventivní strategie a rozpracování dílčích kroků, které k tomuto cíli směřují

Škola v rámci svého záměru v oblasti primární prevence v dlouhodobém horizontu usiluje o vytvoření a nastolení bezpečného prostředí, tj. prostředí, v němž vedení školy, třídní učitelé, metodik prevence, výchovný poradce, učitelé, naplňují kritéria daná touto strategií.

V souvislosti s probíhající rekonstrukcí budov školy v období od září do prosince školního roku 2015/2016 týkající se zateplování pláště školních budov a výměny hlavních dveří a oken ve vstupní části školy se primárně zaměřujeme na ochranu zdraví a bezpečnosti žáků při pohybu ve škole a v jejím bezprostředním okolí. Na tomto zvýšeném dohledu nad žáky se podílí všichni pedagogové školy a někteří provozní zaměstnanci.

a) dlouhodobé cíle

- vést žáky ke zdravému životnímu stylu, k ochraně zdraví; podporovat rozvoj a udržovat jejich harmonickou rovnováhu tělesného, duševního a sociálního blaha
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel
- vést žáky k vzájemné ohleduplnosti a pomoci
- vést žáky k obraně proti manipulaci; učit je způsoby odmítání
- vést žáky k občanské a právní odpovědnosti za sebe a své jednání; vést žáky ke správným hodnotám
- realizovat systém aktivit zaměřený na získávání rodičů pro spolupráci se školou
- podpora záměru vybudování multifunkčního školního hřiště

b) střednědobé cíle

- prohlubovat spolupráci s rodiči v oblasti prevence rizikového chování
- rozvoj osobnosti žáků se všemi dovednostmi a schopnostmi, rozpoznat krizové chování a krizové situace, umět vhodně reagovat
- vybírat efektivní programy primární prevence
- zavádět do výuky moderní výukové metody
- podpora vlastních aktivit žáků
- vzdělávání pedagogů v oblasti prevence

c) krátkodobé cíle

- naplňovat MPP školy pro daný školní rok
- zachytit projevy možného výskytu rizikového chování, včasná reakce na vzniklé situace – poskytnutí podpory a pomoci
- spolupráce s rodiči, dalšími institucemi
- udržovat a podporovat rozvoj zdravého klimatu školy, třídy

A. Specifická primární prevence na jednotlivých stupních školy

- I. Stupeň

Na prvním stupni je prevence rizikového chování realizována zejména prostřednictvím témat v předmětech prvouka, přírodověda, vlastivěda, dopravní kroužek a činností školní družiny.

Zpravidla je tato preventivní činnost zajišťována třídními učiteli (1. – 2. ročník), učiteli jednotlivých předmětů (3. – 5. ročník) a vychovatelkami školní družiny.

Pro realizaci prevence na prvním stupni je vhodné využít metody výkladu s názorem, dialogickou metodu, práci ve skupinách a dramatizaci.

U žáků mladšího školního věku se zaměřujeme:

- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- tvorbu příznivého psychosociálního klimatu ve školní třídě a v družině
- rozvoj a upevňování návyků v oblasti osobní a pracovní hygieny, správné životosprávy
- rozvoj kompetencí v rámci osobní bezpečnosti při pohybu na místních komunikacích a v dopravních situacích
- základy etické výchovy
- ekologickou a enviromentální výchovu
- včasné odhalování a rozpoznání specifických poruch učení a chování, popřípadě jiného typu postižení
- včasná diagnostika sociálně patologických projevů ve třídních kolektivech – šikana, kyberšikana
- vzájemnou komunikaci a spolupráci s rodiči žáků

- II. Stupeň

Na druhém stupni je prevence rizikového chování realizována zejména prostřednictvím předmětů výchova k občanství, výchova ke zdraví, chemie, přírodopis, český jazyk a literatura, dějepis.

Primární prevence rizikového chování na druhém stupni je náročná zejména na organizaci jednotlivých vzdělávacích akcí, které musí být co nejefektivněji naplánovány s ohledem na vyučovací hodiny a na probíraná témata v daných předmětech. Důležitá je zásada přiměřenosti a soustavnosti, aby žáci nebyli jednorázově zahlceni informacemi a preventivní činnost se tak nestala neefektivní a zátěžovou.

Mezi vhodné metody prevence na druhém stupni řadíme: výklad s názorem, dialogickou metodu, diskuzi, přednášku, samostatnou práci, práci ve skupinách, dramatizaci a simulaci konkrétních životních situací.

U žáků staršího školního věku se zaměřujeme na:

- odpovědnost za své zdraví a zdraví ostatních (předcházení úrazů)
- rozvoj znalostí v oblasti fyzických a psychických změn v pubertě a dospívání, prevence rizikového sexuálního chování
- etickou výchovu a formování pozitivního vztahu k ostatním lidem
- rozvoj znalostí o zdravém životním stylu a o vhodnosti přiměřeného pohybu, dostatečnou informovanost o poruchách příjmu potravy
- dostatečnou informovanost o závislostech na nikotinu, alkoholu, drogách a jejich negativních důsledcích na zdraví člověka a na jeho sociální postavení ve společnosti prostřednictvím výuky a vzdělávacích akcí
- rozvoj a prohlubování znalostí o nebezpečí rasismu a xenofobie, problematika národnostních menšin
- vedení žáků k ekologickému smýšlení
- prevenci vědomého záškoláctví
- podpora pozitivního klimatu třídních kolektivů prostřednictvím školních výletů, sportovních soutěží, prezentací žakovských dovedností
- podpora žáků v osobnostním rozvoji související zejména s dalším profesním zaměřením a studiem na středních školách a učilištích
- vědomí osobní odpovědnosti žáků a vlastní hodnoty a role ve společnosti

V průběhu školního roku je specifická primární prevence rizikového chování dále realizována za pomoci široké nabídky volnočasových aktivit pro žáky všech ročníků a naplňována odbornými besedami na témata z oblasti sociálně patologických jevů, které jsou na naší škole realizovány prostřednictvím programů UP v Olomouci, projekty E- bezpečí, policíí ČR a různými neziskovými organizacemi.

B. Nеспецифická primární prevence – volnočasové aktivity

V rámci nespecifické primární prevence poskytuje škola žákům aktivity zaměřené na smysluplné trávení volného času a podporující rozvoj nadání (výtvarné, hudební), pohybových schopností a dovedností žáků. Škola pravidelně nabízí širokou škálu zájmových útvarů – keramika, aerobik, fyzikální pokusy, hra na hudební nástroj aj.

Vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování

Vzdělávání metodika prevence rizikového chování probíhá zejména účastí na setkání metodiků prevence (2x/rok), účastí na odborných konferencích a seminářích a samostudiem. Vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá formou samostudia odborných materiálů, prostřednictvím informačních nástěnek a informací, které poskytuje metodik prevence v rámci pedagogických rad.

Školní preventivní strategie a MPP nejsou definitivním dokumentem a reagují na potřeby školy, které se vyvíjejí v závislosti na rozvoji potřeb všech účastníků výchovně-vzdělávacího procesu – žáků, pedagogů a rodičů.

V Protivanově dne 5. 9. 2016

Bc. Michaela Ondroušková

Metodik prevence rizikového chování